

Alpska konvencija se predstavi Kavkazu

Prejšnji konec tedna je v gruzijskem Gudauriju potekala konferenca o Kavkaškem gorskem omrežju (Caucasian Mountain Network - CMN), na kateri je CIPRA predstavila svoje izkušnje z Alpsko konvencijo.

[Več na strani 1](#)

Nasprotovanje načrtovani povezavi smučišč med severno in vzhodno Tirolsko

Lastniki smučišč v Gornji Pustriški dolini nameravajo postaviti nove žičnice in tako povezati smučišča med Sestom v Italiji in Sillianom v Avstriji. To zamisel so avstrijska in južnotirolska planinska zveza, Krovno združenje za varstvo narave in okolja na Južnem Tirolskem ter skupina „Lebenswertes Sexten/ Sesto“ odločno zavrnili, saj se bojijo, da bi to imelo negativne posledice za naravo in krajino.

[Več na strani 2](#)

Hribovski kmetje zahtevajo pri kmetijskem odboru EU več podpore

„Če Bruselj ne pride h gori, potem mora gora v Bruselj,“ je Agnes Schierhuber, predstavnica avstrijskih kmetov, opisala nastop šestčlanske delegacije hribovskih kmetov pri kmetijskem odboru Evropskega parlamenta. Predstavniki kmetov iz Avstrije, Italije in Nemčije so člane odbora seznanili s pomenom hribovskega kmetijstva ter z možnostmi preživljanja počitnic na hribovskih kmetijah, poleg tega pa so zahtevali tudi večjo podporo.

[Več na strani 3](#)

Alpska konvencija se predstavi Kavkazu

Prejšnji konec tedna je v gruzijskem Gudauriju potekala konferenca o Kavkaškem gorskem omrežju (Caucasian Mountain Network - CMN), na kateri je CIPRA predstavila svoje izkušnje z Alpsko konvencijo. Konferenco so organizirale regionalne in mednarodne organizacije pod vodstvom Švicarske delovne skupnosti za gorska območja (SAB) ter Švicarske uprave za razvoj in sodelovanje (DEZA).

Sodelovanje med petimi državami v zakavkaški regiji – Gruzijo, Azerbajdžanom, Armenijo, Rusijo in Turčijo – je izredno težko, saj obstajajo med posameznimi državami hudi konflikti, v nekaterih državah, npr. v Azerbajdžanu in Armeniji, pa uradno vlada celo vojno stanje. V številnih regijah živi prebivalstvo pod mejo revščine, življenjski pogoji pa so zaradi skorumpiranih sistemov še težji.

Ob takih razmerah se potem lahko vprašamo, ali je sploh primerno, da predstavnik alpskega območja predava o trajnostnem razvoju in vodi učne delavnice, kot je storil direktor CIPRE Andreas Götz. A kljub temu je bil rezultat obiska zelo pozitiven, saj se je pokazalo, da je prav v takih razmerah ustvarjalnost in samopomoč ljudi še pomembnejša. Primeri Omrežja občin Povezanost v Alpah ali Mreže zavarovanih območij v Alpah so pri udeležencih naleteli na zelo dober odziv. Konferenca je bila tako prvi korak na poti k dolgoročnemu obojestranskemu sodelovanju.

Vsebina

Alpska konvencija se predstavi Kavkazu..... [1](#)

Nasprotovanje načrtovani povezavi smučišč med severno in vzhodno Tirolsko [2](#)

Raziskava potrdila ustreznost območja reke Isel za vključitev v omrežje Natura 2000 [2](#)

Novi statistični podatki EU: turizem in okolje, zbornik regij [2](#)

Olimpijske igre 2006: bob steza povzroča težave [2](#)

Hribovski kmetje zahtevajo pri kmetijskem odboru EU več podpore..... [3](#)

Spodbujanje kakovostnih proizvodov iz gorskih območij..... [3](#)

Avstrija: fenski vetrovi so se sprevrgli v orkanski vihar . [3](#)

Ogroženost zgodovinskih prometnih poti v Švici..... [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Nasprotovanje načrtovani povezavi smučišč med severno in vzhodno Tirolsko

Lastniki smučišč v Gornji Pustriški dolini nameravajo postaviti nove žičnice in tako povezati smučišča med Sestom v Italiji in Sillianom v Avstriji. To zamisel so avstrijska in južnotirolska planinska zveza, Krovno združenje za varstvo narave in okolja na Južnem Tirolskem ter skupina „Lebenswertes Sexten/ Sesto“ odločno zavrnila, saj se bojijo, da bi to imelo negativne posledice za naravo in krajino. Hkrati bi to še dodatno prometno obremenilo tukajšnje območje, povečala bi se nevarnost podorov in plazenja pobočij. Vse negativne posledice bi bile torej neprimerljivo večje kot morebitne koristi. Nasprotno pa bi veljalo razmisliti raje o uvedbi avtobusne povezave med območji za smučarje ali pa o sistemu skupnih smučarskih kart. Cilj vseh ukrepov mora biti seveda uveljavitev trajnostnega in sonaravnega turističnega gospodarstva v sodelovanju z domačim kmetijstvom.

Vir: Planinska zveza Južne Tirolske z dne 22. 11. 2002, več na spletnem naslovu: <http://www.alpenverein.it> (de)

Raziskava potrdila ustreznost območja reke Isel za vključitev v omrežje Natura 2000

Reka Isel na Vzhodnem Tirolskem je zadnja ledeniška reka v osrednjem alpskem prostoru, ki je ohrani la neokrnjeno naravno podobo. Kot se glasi osrednje spoznanje raziskave, ki jo je naročila Avstrijska planinska zveza, je zaradi velike razširjenosti nemške tamariske ob tej reki tirolska deželna vlada skladno s predpisi Skupnosti dolžna območje reke Isel Evropski komisiji predlagati za vključitev v omrežje območje NATURA 2000 in ga ustrezno zavarovati.

Kljub pozivom Evropske komisije tirolski deželni vladi, naj opravi raziskavo o rastiščih tamariske, pa se to ni zgodilo. Okoljsko krovno združenje, Avstrijska planinska zveza, Kuratorij za gozd in Društvo za varstvo rekreacijskih območij na Vzhodnem Tirolskem so zato raziskavo o rastiščih tamariske predložili Evropski komisiji in izrazili zahtevo za uvedbo postopka pred Evropskim sodiščem zaradi kršitve pogodbe. Nemška tamariska je namreč tista rastlinska vrsta, ki jo je skladno z usmeritvami naravovarstvenega projekta NATURA 2000 treba še posebej zaščititi.

Vir: Okoljsko krovno združenje (Umweltdachverband) z dne 26. 11. 2002

Novi statistični podatki EU: turizem in okolje, zbornik regij

Eurostat je predložil krajše poročilo, v katerem je prvič predstavljen poskus kvantifikacije vpliva turizma na okolje. Podatki potrjujejo, da obstaja povezava med stopnjo razvitosti turizma in količino porabljene električne energije kakor tudi med proizvodnjo odpadkov in odpadnih voda ter količino porabljene pitne vode. Alpske regije v osrednji in zahodni Avstriji ter severozahodni Italiji sodijo k tistim regijam znotraj Evropske unije, za katere je značilno največje turistično povpraševanje in največja ponudba nastanitvenih objektov. To pa je razlog, da lahko v teh regijah pričakujemo izredno velike obremenitve okolja. Raziskava je objavljena na spletni strani: <http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat&product=KS-NP-02-040--N-EN> (en).

Zbornik regij za leto 2002, ki ga je 22. novembra prav tako izdal Eurostat, vsebuje poleg informacij o različnih družbenoekonomskih pogojih (prebivalstvo, BDP, brezposelnost) še podatke o okolju, prometu, urbanizaciji, gospodarstvu, znanosti in tehniki, zdravju in kmetijstvu. V obravnavo je bilo zajetih 211 regij v državah članicah ter 55 regij v državah kandidatkah. Nadaljnje informacije: <http://europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-catalogue/EN?catalogue=Eurostat&product=KS-AF-02-001--C-EN> (en)

Olimpijske igre 2006: bob steza povzroča težave

Bob stezo za olimpijske igre leta 2006 bodo zgradili na zemljišču, ki je last italijanske občine Cesana. Župan in pristojni referent za gorsko območje pokrajine Piemont sta ob tem izrazila zaskrbljenost zaradi obremenitev, ki naj bi jih imela na okolje gradnja, zaradi morfoloških sprememb na tem območju in zaradi okrnjenega videza krajine. Vse to je prisililo projektante, da so projekt ponovno preverili.

1400 m dolga proga iz cementa bi uničila macesnov gozd in planinski pašnik. Na nekaterih mestih bi bila konstrukcija visoka kar nekaj metrov, nastal bi neke vrste „nasip“. Eden izmed vzrokov za zaskrbljenost je tudi 48 ton amonijaka, ki bi zaradi hlajenja železnice odtekal po progi. V francoskem kraju Macot La Plagne so za bob stezo, ki so jo zgradili za olimpijske igre leta 1992, pripravili poseben načrt za ukrepanje v nujnih primerih. Če bi tako prišlo do razlitja amonijaka, tak načrt obvezuje upravljavca objekta, da sprejme ustrezne ukrepe za zaščito osebja, prebivalstva in okolja. Stroški za izgradnjo bob steze v Cesani so narasli s 35 na 55 milijonov evrov. Dokončni načrti bodo pripravljeni do konca leta, izdelana bo tudi presoja vplivov na okolje. Predvidoma naj bi z gradnjo objekta začeli poleti leta 2003 in ga dokončali leta 2005.

Vir: La Stampa z dne 16. 11. 2002

Sonaraven poplavni gozd ob reki Isel



© AG Vegetationsökologie u. experimentelle Pflanzensoziologie TU Braunschweig

Hribovski kmetje zahtevajo pri kmetijskem odboru EU več podpore

„Če Bruselj ne pride h gori, potem mora gora v Bruselj,“ je Agnes Schierhuber, predstavnica avstrijskih kmetov, opisala nastop šestčlanske delegacije hribovskih kmetov pri kmetijskem odboru Evropskega parlamenta. Predstavniki kmetov iz Avstrije, Italije in Nemčije so člane odbora seznanili s pomenom hribovskega kmetijstva ter z možnostmi preživetja počitnic na hribovskih kmetijah, poleg tega pa so zahtevali tudi večjo podporo.

Preživetje počitnic na kmetijah pomeni zlasti manjšim kmetijam zagotovitev gospodarskega preživetja. Več kot 100.000 kmetov na celotnem območju Evrope ponuja počitnice v podeželskem okolju in neokrnjeni naravi. Hribovski kmetje so izpostavljeni posebnim težavam. Schierhuberjeva zahteva: „Zaradi geografskega položaja in podnebnih pogojev so pridelovalne razmere slabše, stroški dela pa zaradi manjšega obsega mehanizacije znatno višji. Vse to zmanjšuje našo konkurenčnost in zato bi morala družba hribovskim kmetijam pomagati v obliki izravnalnih plačil.“

26. in 27. novembra je v Bruslju zasedal odbor za kmetijstvo in podeželski razvoj. Med drugim so člani odbora razpravljali o pojavu slinavke in parkljevke, specifični strategiji varstva tal ter analizi za prvo polovico izvajanja skupne kmetijske politike, ki je sicer določena do leta 2006.

Vir: EVP-ED 27. 11. 2002; nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.europarl.eu.int> (de/fr/it/en/sl).

Spodbujanje kakovostnih proizvodov iz gorskih območij

S finančno pomočjo Evropske unije bo Evropsko združenje za sodelovanje med gorskimi regijami (EUROMONTANA) do leta 2004 vzpostavilo posebno podatkovno bazo, ki bo vsebovala informacije glede značilnih proizvodov iz gorskih območij, organizacijske sheme kakovostnih proizvodnih verig, opisov zmogljivosti in kontrolnih mehanizmov, trženja in razvojnih strategij kakor tudi pričakovanih potrošnikov. V projekt je med drugim vključena zakonodaja na evropski, nacionalni in regionalni ravni, vsebovani pa so tudi predlogi za inovativne načine delovanja. Na podlagi teh informacij je v okviru projekta hkrati predvideno tudi široko zastavljeno posvetovanje, na podlagi katerega bi na evropski ravni izoblikovali predloge za spodbujanje kakovostnih proizvodov iz gorskih območij.

Kontaktni naslov: quality.euromontana@skynet.be. Več informacij na spletni strani: <http://www.euromontana.org> (fr/en).

Avstrija: fenski vetrovi so se sprevrgli v orkanski vihar

Pojavljanje južnega fena v letošnjem novembru na severni strani Alp ni poskrbelo samo za rekordne temperature, temveč tudi za pogoste viharje. Zlasti doline, ki tečejo v smeri od severa proti jugu, so idealne poti, kjer ta veter dokončno razvije svojo polno moč.

Ocena skupne dimenzije vetroloma, ki so ga v Avstriji povzročili zadnji viharji, je okrog tri milijone kubičnih metrov lesa, škoda, ki je bila tako povzročena gozdnemu gospodarstvu, pa znaša 70 milijonov evrov. Najbolj prizadeta so gorska in hribovska območja na Štajerskem ter salzburška regija.

Osrednje združenje kmetijskih in gozdarskih obratov Avstrije (HVLf) se sedaj brani pred očitki, da gozdno gospodarstvo ni delovalo skladno s trajnostnimi razvojnimi usmeritvami in da je tako soodgovorno za škodo, ki so jo v gozdovih povzročili viharji. Stefan Schenker, predsednik HVLf, je opozoril na raziskavo univerzitetnega profesorja Georga Grabherja, iz katere lahko razberemo, da območja, ki jih je prizadel vihar, ležijo tudi v sonaravnih gozdnih regijah.

Vir: Allgäuer Zeitung z dne 26. 11. 2002; več informacij na spletni strani <http://www.hvlf.at> (de)

Ogroženost zgodovinskih prometnih poti v Švici

Švicarski Zvezni urad za ceste (Astra) je septembra uvedel postopek, s katerim naj bi se dejavnosti za sestavo inventarja zgodovinskih prometnih poti Švice (IVS) prenesle na urad za načrtovanje. Sklad za varstvo švicarske krajine in Švicarsko društvo za varstvo dediščine se sedaj bojita, da se bo zaradi tega izvajanja projekta zavleklo, poznavanje teh poti pa zato sčasoma izgubilo.

Načrtovani inventar bo vključeval vse ceste in poti, ki so nacionalnega pomena kot zgodovinske prometne poti ali pa zaradi njihovega statusa zgodovinske stavbne dediščine. Pomembnost inventarja, ki bo edinstven na svetovni ravni, se kaže zlasti v raziskovanju prometa in v turizmu, saj jima posreduje osnovne informacije. Zgodovinske prometne poti so izredno pomembne zlasti za trajnostni turizem. Inventar naj bi začeli uporabljati leta 2004, strokovna skupina Geografskega inštituta Bernske univerze pa ga pripravlja od srede osemdesetih let dalje.

Vir: NZZ z dne 20. 11. 2002, nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.ivs.unibe.ch> (de/fr/it/en).



O tem in onem

Francija: parlamentarna komisija o volku in nomadskem gorskem pašništvu

Na začetku novembra je francoski parlament sprejel sklep o ustanovitvi preiskovalne komisije, ki bo zadolžena za obravnavo vprašanja prisotnosti volka na območju Francije ter nomadskega gorskega pašništva. Parlamentarno komisijo bo sestavljalo 30 članov, njen predsednik pa je Christian Estrosi, predstavnik regije Primorske Alpe. Estrosi je v svojem predlogu resolucije o ustanovitvi komisije izrazil dvom, da je volk prišel iz Italije v Francijo po naravni poti.

Vir: <http://www.assemblee-nat.fr/12/propositions/pion0155.asp> (fr)

Sklepi generalne skupščine združenj gorskih vodnikov

V avstrijskem Galtüru je od 21. do 24. novembra 2002 potekala generalna skupščina Mednarodne zveze združenj gorskih vodnikov (IVBV), na kateri so bili sprejeti zanimivi sklepi. V prihodnje naj bi bilo izobraževanje gorskih vodnikov na mednarodni ravni poenoteno s pomočjo mednarodnih izmenjav v izobraževalnem procesu. IVBV je tako postala prva organizacija na svetu, ki je v svoj program vključila tečaje za visokogorski alpinizem nad 6000 m. Preostali dve točki dnevnega reda sta bili raziskava z naslovom „Led“, ki obravnava vplive podnebnih sprememb na alpinizem, in predstavitev internetnega projekta „gipfelbuch.at“.

Vir: pro.media z dne 21. in 26. 11. 2002. Nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.ivbv.info> (de/fr/it/en/span), <http://www.gipfelbuch.at> (de).

Alpska konvencija tudi v letnem poročilu nemškega Zveznega urada za okolje za leto 2001 Izšlo je poročilo o delu nemškega Zveznega urada za okolje v letu 2001, ki na približno 200 straneh ponuja pregled delovanja urada na različnih področjih okoljske politike. Osrednje teme so pot k uresničevanju načel trajnostnega razvoja, blagovni tokovi, varstvo podnebja in tal. Druga poglavja so posvečena varstvu voda, varstvu okolja, ki se nanaša na proizvodnjo, preprečevanju nesreč in varstvu pred nesrečami s kemikalijami. Del poglavja o trajnostnem razvoju je posvečen Alpski konvenciji, in sicer pod naslovom „Alpska konvencija – sistematizacija razprave o ciljih in kazalcih“. Poročilo si lahko brezplačno presnamete na računalnik ali pa naročite na naslednjem spletnem naslovu: <http://www.umweltbundesamt.de> (de)

Gore, voda in znanost - osrednja tema zadnje številke revije GAIA

Iz leta gora 2002 v leto sladkih voda 2003 - najnovejša številka revije GAIA, transdisciplinarnega časopisa za raziskovanje okolja, je posvečena obema temama in ju med seboj povezuje. Osrednja pozornost velja zlasti obravnavi vloge gora pri oskrbi ljudi z vodo. V šestih prispevkih GAIA prikazuje, kako te probleme obravnava znanost - geografija, ekonomija, antropologija, kmetijsko in energetsko gospodarstvo – in kakšne rešitve ponujajo naštetá področja.

Vsebina številke 3/2002 in nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.gaia-online.net> (de/en).

Nemška planinska zveza (DAV) prejela okoljsko nagrado Bavarskega deželne sklada

25. novembra 2002 je Bavarski deželni sklad podelil okoljsko nagrado za leto 2002 Nemški planinski zvezi (DAV) in Interesnemu združenju plezalcev. Uporabniki narave in naravovarstveniki so izdelali novo zasnovo plezanja ter se v njej skupno zavzeli za varovanje narave in predložili nove rešitve izven prekrškovnega prava. Da bi zmanjšali obremenitve okolja, ki jih povzroča plezanje, so popisali in ovrednotili plezalne stene ter trasirali in označili poti. Tako bo mogoče zmanjšati škodo, ki jo na terenu povzročajo plezalci. V času gnezdenja so plezalne stene označene z opozorilnimi tablami, plezanje je prepovedano. Podatki o zapori posameznih plezalnih smeri in napotki o ustreznem ravnanju so objavljeni na internetu.

Vir: Bavarska državna pisarna z dne 25. 11. 2002

Prireditve

Razstava Družbe za ekološko raziskovanje: **Ledeniki v rastlinjaku. Fotografsko časovno potovanje v alpski ledeni svet.** V televizijskem stolpu v Berlinu (Nemčija), 2. 12. 2002 - 14. 1. 2003. Fotografije ledenikov iz petih alpskih držav. Organizira: Nemška agencija za energijo (Deutsche Energie Agentur). Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.oekologische-forschung.de> (de).

Zaključna prireditve ob mednarodnem letu gora v Avstriji. Bregenz (Avstrija), 3. 12. 2002.

Strokovna konferenca: **Razvoj mestnega in podeželskega prostora v Graubündnu.** Chur (Švica), 4. 12. 2002. Organizirata: Urad za prostorsko planiranje Graubünden ter Urad za gospodarstvo in turizem Graubünden. Za nadaljnje informacije se obrnite na dr. Borisa Spycherja (boris.spycher@arp.gr.ch).

Razstava **Krasni novi alpski svet.** Deželna hiša, Bregenz (Avstrija), 4. - 13. 12. 2002.

Simpozij: **Razvojne perspektive hribovskih kmetov v Vorarlbergu.** Schwarzenberg (Avstrija), 5. 12. 2002. Organizira: Svet za varstvo narave Vorarlberg. Kontaktna oseba je dr. Martin Geser (geser@ecology.at).